

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-277/2023-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda dr. sc. Sanje Otočan, predsjednice vijeća, Senke Orlić-Zaninović, Blanše Turić, Snježane Horvat-Paliska i Ljiljane Karlovčan-Đurović, članica vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog u povodu obavijesti M. Đ. iz Z., na sjednici vijeća održanoj 20. svibnja 2024.

p r e s u d i o j e

Ukida se Pravilnik o davanju stanova u najam Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, 40/21., 75/22. i 15/23.).

Obrazloženje

1. M. Đ. iz Z. podnijela je obavijest o nezakonitosti Pravilnika o davanju stanova u najam Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, 40/21.; u daljnjem tekstu: Pravilnik).
2. U obavijesti se među ostalim navodi da je osporavani Pravilnik donesen protivno članku 11. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15.; u daljnjem tekstu: ZPPI) jer pri donošenju Pravilnika nije provedeno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, nije objavljen plan savjetovanja s javnošću niti sudjelovanje u radnim skupinama (članovi). Pored navedenoga, upire i na neovlaštenog donositelja osporenog Pravilnika. Predlaže ukidanje Pravilnika.
3. Sud je pozvao donositelja osporenog Pravilnika da se očituje o prijedlogu. Očitovanje je dostavio Upravni odjel za gradsku imovinu, Odsjek za pravno zastupanje. U očitovanju se u bitnom ističe da je osporeni Pravilnik donesen na temelju članka 51. Zakona o najmu stanova („Narodne novine“, 91/96., 48/98., 66/98., 22/06., 68/18. i 105/20.; u daljnjem tekstu: ZNS) kojim je propisano da su Vlada Republike Hrvatske ili poglavarstva Grada Zagreba, općina ili gradova dužni za stanove u svom vlasništvu propisati uvjete i mjerila za davanje u najam tih stanova. Budući da su do 2009. godine poglavarstva bila izvršna tijela jedinica lokalne samouprave, od kada su izvršna tijela načelnici, gradonačelnici i župani, to bi značilo da većinu ovlasti koje su imala poglavarstva preuzimaju načelnici, gradonačelnici i župani. Napominje se i to da je osporavani Pravilnik već

bio predmetom ocjene na Visokom upravnom sudu u kojem postupku je prijedlog odbijen.

4. Prijedlog je osnovan.

5. Osporeni Pravilnik donio je 3. rujna 2021. gradonačelnik Grada Splita na temelju članka 51. ZNS-a i članka 52. Statuta Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, 17/09., 11/10., 18/13., 39/13., 46/13. – pročišćeni tekst, 11/18. i 6/20.).

6. Što se tiče navoda podnositeljice o neovlaštenom donositelju Pravilnika, valja istaknuti da je o tom pitanju ovaj Sud pravomoćno odlučio u predmetu, poslovni broj: Usoz-161/23 u kojemu je predmet osporavanja zbog neovlaštenog donositelja bio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o davanju stanova u najam Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, 15/23.) kojim je izmijenjen i dopunjen osporavani Pravilnik, a koji je donio gradonačelnik Grada Splita.

7. Imajući na umu članak 10. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 29/17. i 110/21.; u daljnjem tekstu: ZUS) prema kojemu je pravomoćna presuda suda kojom se odlučuje o zakonitosti općeg akta obvezna za sve, u ovome je predmetu dostatno uputiti na obrazloženje (pravomoćne) presude ovoga Suda, poslovni broj: Usoz-161/23-6 od 20. srpnja 2023. kojom je odbijen prijedlog za ocjenu zakonitosti Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o davanju stanova u najam Grada Splita.

8. U navedenoj je presudi istaknuto sljedeće:

„Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ('Narodne novine' 109/07.) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu ('Narodne novine' 125/08.) poglavarstva tih jedinica prestaju s radom, a izvršna su tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave općinski načelnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba.

Sukladno navedenom gradska poglavarstva prestala su s radom te je jedino izvršno tijelo grada gradonačelnik pa je temeljem navedenog gradonačelnik Grada Splita ovlašten donositi Pravilnik o davanju stanova u najam te njegove izmjene.

Zbog svega navedenog Sud smatra da je osporena odluka donesena od ovlaštenog tijela, gradonačelnika Grada Splita...“.

9. U odnosu na očitovanje o prijedlogu u dijelu kojim se upire na presuđenu stvar, valja reći sljedeće:

9.1. Pravomoćnom presudom ovoga Suda, poslovni broj: Usoz-161/23-6 od 20. srpnja 2023. odbijen je prijedlog za ocjenu zakonitosti Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o davanju stanova u najam Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, 15/23.). S obzirom na prigovore podnositelja obavijesti, u tom je predmetu ocjenjivano je li donositelj osporenog Pravilnika bio ovlašten za njegovo donošenje te je utvrđeno da je Pravilnik donio ovlašteni donositelj. Nijedno drugo pitanje nije bilo predmet ocjene u tom objektivnom upravnom sporu.

9.2. S obzirom na navedeno, nema zapreke da Sud u ovom postupku, na temelju obavijesti koja je utemeljena na drugim odnosno drugačijim prigovorima, pokrene postupak i ocijeni zakonitost istog općeg akta odnosno izvornog Pravilnika, ali i svih njegovih izmjena i dopuna s aspekta na koje upire podnositeljica obavijesti u ovom postupku.

10. Za ocjenu osnovanosti prigovora koji se tiču nezakonitosti osporavanog Pravilnika u formalnom smislu zbog izostanka savjetovanja s javnošću mjerodavne

su odredbe članka 11. stavaka 1. i 2. ZPPI-a, koje su u vrijeme donošenja osporenog općeg akta propisivale:

„Članak 11.

(1) Tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

(2) Savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću, a druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacrtu propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja.“

11. Navedene odredbe članka 11. ZPPI-a na odgovarajući se način primjenjuju u postupku donošenja općih akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se uređuju pojedina pitanja iz njihova samoupravnog djelokruga, a kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i uređuju druga pitanja od interesa za opću dobrobit građana i pravnih osoba na njihovu području.

12. Osporenim Pravilnikom utvrđeni su uvjeti, mjerila i postupak te druga pitanja od značenja za davanje u najam stanova na kojima Grad Split ima vlasništvo ili pravo raspolaganja. Dakle, predmetni je Pravilnik opći akt jedinice lokalne samouprave kojim se neposredno uređuju pitanja od interesa za građane Grada Splita. Stoga je jedinica lokalne samouprave u postupku donošenja osporenog općeg akta kojim se uređuju navedena pitanja bila dužna postupiti prema članku 11. ZPPI-a.

13. Donositelj općeg akta obvezan je pridržavati se zakonom propisanog postupka za donošenje odluka iz svoje nadležnosti, čime se osiguravaju formalni uvjeti za zakonitost njegovog postupanja i donesenih odluka.

14. U spisu predmeta ne postoji dokaz o tome da je u postupku donošenja osporenog Pravilnika i njegovih izmjena i dopuna proveden postupak savjetovanja s javnošću u smislu članka 11. ZPPI-a niti na web stranici Grada S. postoji bilo kakav trag o postupku savjetovanja s javnošću u vezi s osporenim Pravilnikom odnosno s njegovim izmjenama i dopunama. Pored toga, valja reći da ni iz očitovanja koje je Sudu dostavljeno u ovom predmetu ne proizlazi da je savjetovanje provedeno.

15. Slijedom navedenog, Sud je na temelju članka 86. stavka 3. ZUS-a, ukinuo osporeni Pravilnik zbog njegove nezakonitosti (u formalnom smislu).

U Zagrebu 20. svibnja 2024.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
dr. sc. Sanja Otočan, v.r.